

OECD Journal on Development

**Development Co-operation - 2006 Report - Efforts and Policies of the
Members of the Development Assistance Committee – Vol. 8 No 1**

Summary in Swedish

DAC- journalen

**Utvecklingssamarbete – Rapport för 2006 – Satsningar och program
från biståndskommitténs (DAC) medlemsländer, Volym 8, utgåva 1**

Sammanfattning på svenska

“En av OECD:s biståndskommittés (DAC) viktigaste insatser är att förse den intresserade och engagerade allmänheten med tydlig information. Öppenhet är grunden för effektivitet. Bistånd är en investering i en bättre och säkrare värld. Givarländer och mottagarländer kan och bör kräva att biståndet ger synliga resultat för fattiga människor. Jag hoppas att informationen och analyserna i denna rapport kan bidra till en bättre underbyggd debatt om hur bistånd kan användas mer effektivt.”

– Richard Manning, ordförande för OECD:s biståndskommitté (DAC)

Årets rapport om utvecklingssamarbete från DAC:s ordförande Richard Manning granskar den totala biståndsvolymen och undersöker om givarna är på väg att nå sitt mål: att öka biståndet till 130 miljarder US-dollar totalt och att fördubbla biståndet till Afrika till år 2010.

I rapporten granskas var hjälpen går – vilka regioner och sektorer (hälso- och sjukvård, utbildning osv.) som får mest och vilka som får minst, samt vilka effekter på de totala biståndsflödena som skuldlinning och katastrofhjälp har.

Rapporten ger också förslag på hur givarna kan göra mer för att stimulera bättre internredovisning av offentliga utgifter (vari bistånd ingår) i utvecklingsländerna.

Den redogör också för några avgörande åtgärder inom utvecklingssamarbetet, däribland de framsteg som länder gör - eller inte gör – i att implementera Parisdeklarationen, och undersöker hur ökat bistånd för handel kan få störst genomslagskraft.

Biståndet ökar, men skuldlindringen dominerar

Det sammanlagda officiella biståndet från DAC medlemmar ökade med 32 procent under 2005, till 106,8 miljarder US-dollar – en rekordnotering hittills.

Detta utgör 0,33 procent av medlemsländernas sammantagna bruttonationalinkomst år 2005, en uppgång från 0,26 procent år 2004 och den högsta procentsatsen sedan 1992.

Lejonparten av ökningen kommer sig dock av avskrivna skulder (särskilt till Irak och Nigeria) som har mer än trefaldigats, samt från humanitär hjälp som har stigit med 15,8 procent.

2005 publicerade DAC en flitigt citerad "simulering", som visar att om alla givare stod fast vid sina åtaganden skulle biståndet öka från knappt 80 miljarder US-dollar 2004 till 130 miljarder US-dollar i konstant dollarkurs före 2010.

DAC:s ordförande Richard Manning påpekar dock att det, för att nå detta mål, skulle krävas en mycket kraftig ökning under perioden 2008-2010. Detta skulle innebära en snabbare ökning av "Skattefinansierade biståndsprogram än av nästan alla andra former av offentliga utgifter".

Richard Manning förutspår att biståndet troligen kommer att minska något under 2006-2007, i och med att skuldlindringen minskar.

Hjälpen till Afrika söder om Sahara avstannar men det mesta biståndet går till fattiga länder

Hjälpen till Afrika söder om Sahara har överlag ökat kraftigt. Å andra sidan, undantaget Nigeria, vars bistånd i första hand bestod av avskrivna skulder, förblev biståndet till denna region nästan oförändrat under 2005.

Andra biståndsformer än skuldlindring borde dock öka under kommande år, när åtagandena att fördubbla biståndet till Afrika får genomslag.

Richard Manning förutspår att vi kan förvänta oss en fortsatt minskning av biståndet till Europa och Fjärran Östern efter 2005, allteftersom att flera länder i dessa regioner går vidare i sin utvecklingsprocess.

96 procent av allt bistånd går numera till de fattigare utvecklingsländerna, vilket visar att hjälpen koncentreras mer dit där jordens allra fattigaste lever.

Även länder utanför DAC ökar sitt bistånd

Även om biståndet från OECD DAC medlemmar kommer att fortsätta att stå för nära nog 90 procent av hela den officiella utvecklingshjälpen, påpekar Richard Manning att biståndet från givarländer utanför DAC också ökar.

Warren Buffet fördubblade Gatesstiftelsens resurser över en natt.

Biståndet från icke DAC medlemmar har traditionellt legat på cirka fem procent av världens samlade officiella utvecklingshjälp men kommer sannolikt att öka när OECD-länder utanför DAC, som Korea och Turkiet, samt länder utanför OECD och EU ökar sitt bistånd.

Nya sätt att lämna bistånd

Nytänkandet inom utvecklingsarbetet lämnade under förra året diskussionsfasen och blev verklighet.

De tre främsta initiativen finns alla inom hälso- och sjukvårdsområdet.

- Internationella finansieringsfaciliteten för immunisering (IFFIm).
- Löften att införa skatt på flygbiljetter, för att hjälpa till att bekämpa malaria, tuberkulos och HIV/AIDS.
- Det så kallade "Advanced Market Commitment" som kan skapa incitament att utveckla vacciner där marknads eftersökningsnivån är låg.

De två första ovannämnda initiativen väntas öka det biståndet med två miljarder USDollar om året eller med ca två procent av det sammanlagda biståndet.

Biståndsberoende

Har biståndsberoendet nått sådana nivåer att utvecklingsländernas makroekonomiska stabilitet och konkurrenskraft hotas ("holländska sjukan") och de blir ohälsosamt beroende av bistånd?

DAC statistik visar att nivån på biståndsberoende är övergripande låg och stabil, efter en betydande nedgång på 1990-talet. De flesta länder med hög beroendenivå är små östater eller konfliktdrabbade länder. Vissa länders biståndsberoende skulle dock kunna öka något om biståndet ökar så mycket som utlovats.

Uppföljning av Parisdeklarationen om maximering av biståndets effektivitet

DAC har följt upp implementeringen av Parisdeklarationen sedan den formulerades 2005 av drygt 100 givare, utvecklingsländer och multilaterala organisationer. Årets rapport om utvecklingsarbetet offentliggör några tidiga rön från den första "2006 Baseline Survey on Monitoring the Paris Declaration".

Den visar att större uppmärksamhet borde ägnas åt kostnaderna för att hantera bistånd. Lägre transaktionskostnaderna är dock inte tillräckligt för öka biståndets positiva effekt: öppnare och mer ansvarsfulla institutioner är nödvändiga i mottagarländerna.

Trettio länder har deltagit i "the Baseline Survey on Monitoring the Paris Declaration".

Främjande av intern öppenhet

Richard Manning inventerar områden där givarna skulle kunna och bör göra mer för att främja större öppenhet från regeringsorganens sida gentemot medborgarna i fattiga länder. Han föreslår:

- fortsatta satsningar på att förbättra samarbetet med icke-statliga intressenter i utformningen av fattigdomsstrategier och på att använda information för att förbättra öppenheten,

- satsa mer på att förbättra skatteuppbördssystemen.

Han påpekar att regeringsorganens öppenhet gentemot sina medborgare brukar vara störst när skatteintäkterna är höga - inte när biståndsnivåerna är höga. .

Givarna har länge försökt "hjälpa staten att arbeta bättre" genom kapacitetsutveckling. Även om det är vanskligt för utomstående att blanda sig i den samhällsdebatt som sätter referensramen för den inhemska politiska debatten i mottagarländerna så bör givarländerna överväga att ge ett starkare stöd för:

- representativt styrelseskick
- oberoende rättsväsen
- oberoende massmedier.

Bistånd för handel

Tillgång till den internationella marknaden bidrar föga till fattigdomsminskning, utan stöd för att stärka utvecklingsländernas handelskapacitet.

Den här rapporten redogör för de färskva utvärderingar som belyser hur litet värde för pengarna som programmen "Bistånd för handel" ger och visar att Parisdeklarationen är långt ifrån att tillämpas systematiskt inom ramen för dessa program. Rapporten ger förslag på hur detta kan förbättras, bland annat genom att stärka mottagarländernas ägarskap av fattigdomsbekämpningen och genom resultatbaserad management.

År 2004 gick, av det bistånd som gavs för handel, 2,5 miljarder US-dollar till handelsrelaterad hjälp, 12,9 miljarder US-dollar till att bygga upp infrastruktur och 7,3 miljarder US-dollar till att främja produktionskapaciteten,. Efter Uruguayrundans slutförande har "Bistånd för handel" stått för i genomsnitt 24 procent av den sammanlagda officiella utvecklingshjälpen, uteslutet skuldindringar.

Landutvärderingar– Bilateral givares program och satsningar

Utvärderingar av de bilaterala givarnas program sammanfattas varje år i DAC:s rapport om utvecklingssamarbete.

För 2006 kan följande punkter framhåvas:

- Fattigdomsbekämpning spelar fortfarande en framträdande roll, även om det inte är centralt för de flesta givarländerna.
- DAC:s medlemsländer är fortsatt engagerade i FN:s millenniemål.
- Korruptionsbekämpningen var ett prioriterat mål för givarländerna i deras arbete för förbättrad offentlig förvaltning i utvecklingsländer.
- Åtskilliga givare har förstärkt sina program för reformering av säkerhetssektorn.
- Mycket behöver ännu göras i fråga om policysamordning.
- Större uppmärksamhet ägnas granskning och utvärdering, med fokus på resultat.

- Mer detaljerad information ges för de fem länder som under 2006 genomgick en så kallad "peer review" av sitt utvecklingssamarbete: Grekland, Nederländerna, Portugal, Storbritannien och USA.

Statistik

Rapportens statistiska bilagor innehåller en sammanställning av de senaste uppgifterna om medlemsländernas budget för utvecklingssamarbete med detaljerade tabeller, diagram och uppställningar.

Dessa bilagor är främst baserade på OECD:s databas med information från medlemsländernas regeringar. De använder indikatorer och en metodologi som har utvecklats av DAC. Rapporten innehåller data som har lämnats fram till den 10:e december 2006. All data hänvisar till kalenderår, om inte annat nämns, och är baserad på DAC:s lista över mottagarländer såsom den såg ut 2005. (Se listan över mottagarländer på: www.oecd.org/dac/stats/daclist)

Bilagorna kan hämtas på nätet från: www.sourceoecd.org/development

© OECD 2007

Denna sammanfattning är inte en officiell OECD-översättning.

Reproduktion av denna sammanfattning är tillåten, om OECD:s upphovsrätt och publikationens titel på originalspråket nämns.

Flerspråkliga sammanfattningar är översatta utdrag ur OECD-publikationer, som ursprungligen publicerats på engelska och franska.

De kan beställas gratis från OECD:s nätbokhandel

www.oecd.org/bookshop/

Närmare upplysningar lämnas av *OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate.*

rights@oecd.org

Fax: +33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
F-75116 Paris
Frankrike

Besök vår nätplats www.oecd.org/rights/

